

Pismo to wychodzi codzien
oprócz świąt uroczystych,
niezawodnie o godz: 4
po połudn: w drukarni
ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:
Kwartalna.....złp. 12.
Miesięczna..... „ 5.
Ner pojedynczy...gr: 10.
Za donic: od wier: g. 15.

W e t a K r a k o w s k a

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porównania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 0°.	Therm.	Higro- metr	Wiatr	Staw Atmosf.	U W A G I.
7	27 5. 757	7 13.9	7 8 7	Zaden	Pochmurne	
8 12	„ 4. 854	20.5	9.2	„ „	„ „	
3	„ 4. 820	14 8	8.0	„ „	„ „	Deszcz.
9	„ 4 116	7 14.4	7 8 3	„ „	„ „	

Część Urzędowa.

K R A K Ó W.

OBWIESZCZENIE.

Prawnie zajęte ruchomości, jako to: fortepiano, stolarszczyzna, różne naczynia, cynowe, miedziane, mosiężne, blaszane i różne sprzęty domowe;— tudzież płótna w różnych gatunkach i ilości, szlaskie, goralskie, konopne i zgrzebne— będą dnia 10 Sierpnia 1832 r. o godzinie 10 z rana w Sukiennicach M. Krakowa przez publiczną licytacyą za gotowe srebrne pieniądze sprzedane.—

Kraków dnia 6 Sierpnia 1832 r.

W. Dziarkowski. K. S.

Część Nieurzędowa.

WIADOMOŚCI Z POCZTY DZISIEJSZEY.

PARYZ 24 Lipca.

Prefekt departamentu Sekwany hrabia Bondy, uwiadamia w dzisiejszym *Monitorze* publiczność, o nastąpić mających uroczystościach rocznicy trzech dni Lipcowych.—

Dwudziesty drugi protokół seymu niemieckiego, jest ciągle przedmiotem polemiki

pism publicznych tak w stolicy jak na prowincyach. Szczególniej *Kuryer Francuzki*;— zdaje się, że w tey materyi nie prędko zaprzestanie być niewyczerpanym.—

Dziennik *Temps* utrzymuje, że z powodu rocznicy dni lipcowych, nastąpi ogólna amnestya za wszelkie polityczne i wolności druku przestępstwa.—

Dziennik *Hawru* donosi pod d. 23 b. m. że na okręcie pruskim *Lachs* pomiędzy 500 wychodniami polskimi, znajduje się wielu officerów, którzy w woysku Napoleona służyli; i 150 uczniów szkoły wojenney warszawskiej.

Dnia 25 Lipca.

Wczoray sąd przysięgłych, zebrał się dla osądzenia sprawy dawniejszych spiskowych ulicy *de Prouvaires*.— O godzinie 7 wieczorem, po wysłuchaniu licznych obron, i aktu oskarżenia, sędziowie udali się do zmkniętej sali obrad.— 125 pytań było im przedłożonych do rozstrzygnięcia, i dopiero po trzy-nastogodzinney deliberacyi, to jest dziś o 8mę z rana, wydany został wyrok, mocą którego, 6 obwinionych, skazani zostali na wywiezienie z kraju do osad na całe życie;— 12 na pięcioletnie więzienie i potem oddanie pod do-

zór policyi na całe życie; — 4 na dwuletnie więzienie i potem pod dwuletni dozór policyi; — 5 innych na jednoroczne więzienie i jednoroczny dozór; — wszyscy razem na solidarne koszta processu osądzeni; — reszta 26 niewinni są, mocą tegoż wyroku. —

Rozchodzi się pogłoska, że rząd francuzki ma wydać rozkaz wojsku swemu, do ustąpienia z Ankony. —

LONDYN 25 Lipca.

W izbie niższej parlamentowej d. 21 b. m. otrzymał pierwsze przeczytanie nowy bil, upoważniający rząd angielski do dalszej kontynuacji wypłacania pożyczki rossyjsko holenderskiej.

O dalszem powodzeniu wyprawy Don Pedra, żadne po dziś dzień nienadeszły wiadomości. Zdaje się że powstanie wiatrów przeciwnych na morzu, jest temu na przeszkodzie.

BRUNELLA 25 Lipca.

Przygotowania wojenne, mimo pogłoski o bardzo bliskiej ugodzie, coraz podobniejszych do prawdy, dzieją się ciągle. Zamiast jednej nowej baterii artylleryi konnej, mają teraz być dwie uformowane. Do 30,000 armii rezerwowej, ma należeć pięć batalionów naszych liniowych półków; dla oszczędności dostaną czarne lederwerki. Jeden z wyższych officerów, przedstawił wczoraj około 20 polskich officerów ministrowi wojny, życzących sobie wnyść w służbę.

KASSEL 27 Lipca.

Wczoraj, nad wszelkie spodziewanie, na sessyi stanów krajowych, kommissarz seymowy przeczytał dekret elektora w tymże dniu wydany, rozwiązujący dalsze seymowanie. Deputowany Pan Jordan, chciał po takowem przeczytaniu uczynić jeszcze swój wniosek, aby to nieprzeszkadzało seymującym do udzielenia jeszcze instrukcyi komitetowi nieustającemu; lecz kommissarz uczynił mu uwagę, że po przeczytaniu dekretu elektorskiego, Pan professor Jordan, przestał już być deputowanym, a przeto żadnych wniosków czynić już nie jest mocen. — Deputowany Bach, powiedział nawzajem kommissarzowi, że i on już tej chwili, nie jako kommissarz seymowy, lecz tylko jako dyrektor poborów przemawia.

ANKONA 2 Lipca.

Onegdy generał Cubieres, kazał uwięzić jednego z tutejszych głównych anarchistów żyda Samsona Levi; wczoraj zaś współnika

jego Angelo Mamini, który swój zawód od morderstwa zaczawszy, uciekł był z więzień i przyłączył się do bandy zbóyców z Frosinone, i tam przez swoje zasługi otrzymał stopień kapitana; Papież Leon XII. ukaszkawii był tego wicherzyciela, który dziś wystąpił między bohaterami *Colonna mobile* (kolumny ruchomej) przeciw Grzegorzowi XVI, zboczywszy ręce swoje we krwi Gonfaliera Conte Girolame Bosdari. — Dziś wyszły rozkazy uwięzienia przeciw innym, jako to: Achillo Pagi, Biagini rodem z Ankony, i Giacomo Taleoni rodem z Macerata. —

LIVORNO 10 Lipca.

Dalsze wiadomości z Alexandryi, po dzień 9 Czerwca, coraz pomyślniejsze są dla Mehmeda Alego baszy Egiptu. Wszyscy naczelnicy góry Libanu ogłosili się za nim; na kilka dni przed odejściem tego pisma, syn najpotężniejszego z tych książąt, który dotąd ciągle trzymał za Portą, przysłany został przez swego oycę za zakładnika Mehmedowi Alemu, jego wierności. Szeryff Mekki, który jak wiadomo, także ogłosił się za nim, co dzień oczekiwany jest w Alexandryi; ma on jako najwyższy duchowny, odpowiedzieć wzajemną klątwą na klątwę Sultana, i potem koronować baszę królem Egiptu; takie są przynajmniej pogłoski w Alexandryi. O siłach wojennych baszy Egiptu w Syrii, następujące są podania: armija lądowa wynosi około 80,000 ludzi; w tej znajduje się 36,000 linijowej piechoty i 8,000 takież jazdy; — 23,000 nieregularnej piechoty, w której odznaczają się szczególnie strzelcy z pokolenia Druzów; — 7,000 nieregularnej jazdy Beduinów, i 4,000 wyćwiczonych artylerzystów. Flotta egipska składająca się, z 3 liniowych okrętów, 7 fregat, i mocnej liczby pomniejszych statków zbroynych, ma odpłynąć do Rodu. — W Akrze znaleziono 1,700 dział i przeszło 23,000 centnarów miedzi. —

FRANCYA.

PARYZ 18 Lipca.

Rozporządzeniem królewskim z d. 6 b. m. nakazane jest reorganizowanie gwardyi w Lyonie.

Dziś przybyły depesze z Wandei do ministra spraw wewnętrznych, który natychmiast udał się z niemi do St. Cloud.

Journal des Commerces donosi, że nie tylko w Tulonie i Brescie, lecz i we wszyst-

kich innych portach największa czynność panuje; nadto znaczna ilość broni obstalowana jest dla rządu, a w departamencie morskim pozawierano kontrakty na dostawę rozmaitych materiałów okrętowych.

Podług doniesienia tutejszego konsula z Nizy, rozboje morskie na Archipelagu coraz groźniejszą przybierają postać; od niejakiego czasu 8 okrętów zniknęło, a jeden bryg amerykański spotkany na otwartym morzu wyróżniony i bez żadnych ludzi.

Tutejsze gazety udzielają pismo otrzymane od officera należącego do wyprawy Don Pedra, znajdujący się wówczas w Oporto, obejmujące wiadomość, jakoby niezawodnie wysłał już Don Pedro wojsko lądem i pewną część okrętów morzem dla opanowania Lizbony.

Ostatnie wiadomości z Nantes nie są zupełnie zaspokajające; bandy Szuanów zaczynają się znów w wielopunktach zgromadzać; spodziewają się jednak dobrych skutków, z rozporządzeń przez generała hr. Drouet wydanych.

Podług dziennika *Nouvelliste*, donoszą z Liverno pod d. 3 lipca, że w tamtejszym porcie uzbraja się okręt dla byłego deya Algieru, który zamierzył wyprawę na brzegi Afryki przeciw Oran; w tym celu kupiono 60,000 funtów prochu i wiele rozmaitej broni.

Monitor Algierski zawiera co następuje: „Od sześciu miesięcy trwa w osadzie algierskiej nadzwyczajna czynność, która daje powód do najpiękniejszej i pełnej nadziei przyszłości. Przednie stráže, rozciągające się wprzód tylko, aż do koszar Mustafy baszy, teraz przez właściwą do tego przeznaczoną kommissyę, rozdzielone zostają pomiędzy osadników. Drogi do jechania założono we wszystkich kierunkach, a te ułatwiają osadnikom prędki odbyt na wyroby; w krótko spodziewamy się także obsadzić nasze pola pracowitym ludem, który unikając politycznych zaburzeń starej Europy, szuka tu schronienia, ażeby wolny, spokojnie używał owoców swej pracy. Walczący z niedostatkiem i nędzą, znajdują na gościnniej ziemi środki przysposobienia sobie swobodney przyszłości. Algier będzie Europejską osadą pod tarczą Franoyi, która równą opiekę wszystkim dawać jest obowiązana. Krajowcy poznują prawdziwe przyjemności oświaty,

gdyż już teraz przekonali się o korzyściach, połączonych z istnieniem, pod protekcją praw krajowych. Zaprowadzenie szkół, w których dzieci krajowców razem z Europejskimi, odpowiadające ich skłonnościom wykształcenie otrzymują, jest nowym zwycięstwem oświaty nad barbarzyństwem. Poważanie i obrona udzielana od rządu religii Muzułmanów, muszą nam jako przykład tolerancyi pozyskać serca krajowców. Maurowie szczególnie nas za to szacują, iż nieodmawiamy ich prawowierców do naszey religii; przekonują się teraz jak mocno ich oszukiwano, wmawiając w nich, iż ich mieszkania i ich osoby uciążliwościom wszelkiego rodzaju podlegać będą. Czyli to Francuzi lub Anglicy, Włochy lub Hiszpanie, nważamy Algier jako kraj, który nam z lichwą nasze prace wynagradza.»

N I E M C Y .

FRANKFORT 20 Lipca.

Na rozkaz senatu tutejszego ogłoszono następujące postanowienie seymu związku niemieckiego wydane, d. 5 b. m. z tém nadmienieniem, iż rozporządzenia i kary przepisane prawem z d. 2 b. m. zgodnie z rozporządzeniami seymu przeciw stowarzyszeniom i zgromadzeniom mającym cel polityczny, i przeciw noszeniu znaków, niezmiennie w mocy swojej pozostają, w skutku czego każdy powinien się stosować do rozporządzeń seymu i do prawa wyżej wzmiankowanego.

Postanowienie z dnia 5 Lipca.

„Ze względu na okoliczności czasowe i czas ich trwania, seym stosując się do włożonego na siebie obowiązku, wysłuchawszy zdania wybranej z grona swego kommissyi, uznał za rzecz przyzwoitą obmyślić wspólnie środki do utrzymania publiczney spokojności i prawego porządku, w sposobie następującym:

1.) Żadne pismo peryodyczne, lub inne dzieło polityczne, obejmujące mniej, niż 29 kart drukowanych, wydawane w języku niemieckim, i wychodzące w kraju, nienależącym do związku niemieckiego, nie będzie mogło być wprowadzone do żadnego z krajów tego związku, bez poprzedniczego upoważnienia rządu; przeciw przestępującym ten zakaz postąpi się, jako przeciw rozpościeraczom pism zabronionych.

2) Wszelkie stowarzyszenia, mające cel polityczny, lub przeznaczone pod innemi na-

zwiskami do podobnych celów, są zakazane we wszystkich krajach związkowych; sprawcy ich i uczestnicy, będą karani według okoliczności.

3) Wszelkie nadzwyczajne zgromadzenia lub uroczystości ludu, niebędące oddawna we zwyczaju, ani dozwolone w czasie, kiedyby chciano je odprawiać, są zakazane w krajach związkowych, pod jakimkolwiek nazwiskiem i celem, jeżeli nie mają poprzedniczego upoważnienia od właściwej władzy. Każdykto by na piśmie, lub ustnie chciał urządzać takie zgromadzenia, lub takie uroczystości, będzie ukarany według wielkości występku. — Gdy takie zgromadzenia, lub publiczne uroczystości zostaną upoważnione, nie wolno na nich mieć mów publicznych; ci którzyby zawinili, będą surowo ukarani, nadewszystko ci, którzyby nadużyli tych zgromadzeń przedstawiając obecnym adresa lub postanowienia, i pozyskując oświadczenie ich przyjęcia bądź ustnie, bądź przez podpisy.

4) Wyraźnie zakazuje się cudzoziemcom lub mieszkańcom krajowym nosić wstążki, kokardy lub inne znaki odróżniające, prócz używanych w kraju, do którego noszący należy; zabrania się oraz wystawiać chorągwie lub bandery nieupoważnione, lub stawiać drzewa wolności, albo inne znaki buntownicze.

5) Tymczasowe postanowienie z dnia 26 września r. 1819, utrzymywane w mocy swojej późniejszym postanowieniem z d. 12 sierpnia 1824 r. dotyczące się środków względem uniwersytetów, będzie nieochybnie przywiedzione do skutku, tak w ogólności, jako też w szczególności co do rozporządzeń objętych w artykułach 2 i 3 rzonego postanowienia.

Dwa te artykuły są w tej osnowie:

Artykuł 2. Rządy związkowe obowiązują się wzajemnie, oddalić z uniwersytetów i innych publicznych instytucji, tych nauczycieli i profesorów, którzyby nieznaną swoich powinności, lub przekraczając granice swego powołania, nadużyli swojego wpływu na umysły młodzieży, dla wpojenia w nich nauk przeciwnych publicznemu porządkowi lub nadwierżających zasady istnącego porządku rzeczy, w czem rządy te nie mogą doznać żadnej przeszkody, dopóki niniejsze postanowienie będzie w mocy swojej, i dopóki ostateczne w tej mierze postanowienia nie zostaną wydane. Środek ten nie będzie mógł byćz przedsiębiorzety, jak w wniosek z dołączeniem powodów, uczyniony przez pełnomocnika rządu przy uniwersytecie, lub na rapport poprzednio wymagany. Professor tym sposobem oddalony, nie będzie mógł byćz umieszczony w żadnym instytucie publicznym kraju związkowego.

Art: 3. Prawa oddawna istnące przeciw tajemnym i nieupoważnionym stowarzyszeniom w uniwersytetach, będą utrzymane w całej swojej surowości i szczególnie rozciągają się do stowarzyszenia, znanego od lat kilku pod ogólnem nazwiskiem *Burschenschaft*, tym bardziej, iż stowarzyszenie to zasada się na zjednoczeniu i ciągłej korespondencyi między różnemi uniwersytetami. Pełnomocnik rządu dawać będzie na to szczególną baczność. Rządy przedsiębiorą wzajemnie nie dawać żadnego urzędu publicznego tym, którzyby po ogłoszeniu tego postanowienia weszli do tajnego i nieupoważnionego stowarzyszenia, lub nie przestali do niego należeć.

6) Rządy związkowe dawać będą ciągle największą baczność na ludzi krajów swoich, którzyby mowami publicznymi, pismami lub czynami, okazywali swoje uczestnictwo w zamysłach buntowniczych, lub wzbudzali w tej mierze uzasadnione podeyrzenie; rządy te będą się nawzajem uwiadomiły o wszelkich odkryciach, czynionych względem tajnych stowarzyszeń, i osób do nich należących, i wzajemnie dawać sobie będą jak najprędzej wszelką pomoc dla ich wysłędzenia.

7) Ścisła baczność dawaną będzie na cudzoziemców, którzy się schronili do jakiego kraju związkowego z przyczyny popełnionego występku lub wykroczenia politycznego, oraz na cudzoziemców i krajowców, którzyby przybywali z miejsca lub okolic, gdzieby się utworzyły stowarzyszenia na obalenie związku lub rządów niemieckich, i którzyby byli podeyrzanymi o należenie do nich; tym celem ściśle przestrzegane będą środki względem paszportów, z większą obostrzeniem, jeźliby potrzeba zachodziła. Rządy związkowe również czuwać będą, aby niedozwalano pobytu podeyrzanym cudzoziemcom, którzyby dostatecznie nieusprawiedliwili powodów tegoż pobytu.

8) Rządy związkowe obowiązują się na zanesione żądanie wydawać tych, którzyby popelnivszy występki lub wykroczenia polityczne w kraju związkowym, szukali schronienia w innym kraju związkowym, jeźli winny nie jest poddany kraju, do którego się udał.

Kraje związkowe zapewniają sobie nawzajem najprędszą pomoc wojskową, a uznając, iż obecne okoliczności okazują się równie naglącymi, jak w październiku 1830, i wymagają nadzwyczajnych środków do użycia siły wojskowej związku, starać się będą usilnie wykonywać postanowienie z d. 21 października 1830 roku, względem środków przywrócenia i utrzymania spokojności w Niemczech, ile utrzymanie spokojności w naszej oyczyźnie wymagać ich będzie.

10) Wszystkie rządy związkowe obowiązują się uwiadomić niezwłocznie seym o rozporządzeniach, jakich użyją stosownie do potrzeby każdego kraju, dla zapewnienia wykonania środków wyżey wskazanych.